

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 74/20
V Lucemburku dne 18. června 2020

Rozsudek ve věci C-754/18
Ryanair Designated Activity Company v. Országos Rendőr-főkapitányság

Rodinný příslušník občana Unie, který nemá státní příslušnost žádného členského státu, ale který je držitelem karty trvalého pobytu, je osvobozen od povinnosti získat vízum ke vstupu na území členských států

Tato karta sama o sobě osvědčuje, že její držitel má postavení rodinného příslušníka

Dne 9. října 2017 provedla policie na letišti Ference Liszta v Budapešti (Maďarsko) kontrolu cestujících, kteří přicestovali letem společnosti Ryanair z Londýna (Spojené království). Při této příležitosti bylo zjištěno, že jeden cestující ukrajinské státní příslušnosti s nebiometrickým cestovním pasem, platnou kartou trvalého pobytu, vydanou Spojeným královstvím v souladu se směrnicí o právech na volný pohyb a pobyt občanů Unie a jejich rodinných příslušníků¹, neměl vízum.

Policie, která měla za to, že vzhledem k tomu, že tento cestující nemá vízum, nemá všechny cestovní doklady požadované proto, aby mohl vstoupit na maďarské území, zabránila mu v tom a vyzvala společnost Ryanair, aby jej dopravila do Londýna. Mimoto se domnívala, že společnost Ryanair nepřijala jakožto dopravce opatření nezbytná k tomu, aby se ujistila, že dotčený cestující má požadované cestovní doklady, a z tohoto důvodu uložila této společnosti pokutu ve výši 3 000 eur.

Společnost Ryanair zpochybňuje před Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (správní a pracovní soud v Budapešti, Maďarsko) legalitu správního rozhodnutí, kterým jí byla uložena pokuta. Tvrdí zejména, že dotyčný cestující byl oprávněn vstoupit na maďarské území bez víza, jelikož měl platnou kartu trvalého pobytu vydanou Spojeným královstvím na základě směrnice.

V tomto kontextu se Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság zejména táže Soudního dvora, zda držitelé karty trvalého pobytu jsou na základě směrnice osvobozeni od povinnosti získat vízum a zda se nárok na toto osvobození od vízové povinnosti vztahuje na státní příslušníky třetích států, pokud jim takovou pobytovou kartu vydal členský stát, který podobně jako Spojené království nebyl součástí schengenského prostoru v době rozhodné z hlediska skutkového základu sporu. Maďarský soud si navíc přeje zjistit, zda tato pobytová karta stačí k osvědčení toho, že její držitel má postavení rodinného příslušníka, nebo zda je nutné předložit jiné dokumenty umožňující prokázat takové postavení.

Soudní dvůr totiž rozsudkem z dnešního dne nejprve konstatuje, že i když ustanovení směrnice týkající se osvobození od vízové povinnosti² výslovně přiznává toto osvobození jen držitelům pobytové karty rodinného příslušníka občana Unie, tato okolnost nemůže sama o sobě prokázat vůli unijního normotvůrce vyloučit z nároku na toto osvobození rodinné příslušníky občana Unie, kteří jsou držiteli karty trvalého pobytu.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EH) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. 2004, L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

² Článek 5 odst. 2 směrnice.

Z celkové analýzy směrnice³ přitom vyplývá, že rodinní příslušníci občana Unie, kteří již získali pobytovou kartu, by měli být osvobozeni od dotčené povinnosti, jelikož unijní normotvůrce měl v úmyslu přiznat toto osvobození všem rodinným příslušníkům občana Unie, kteří mají pobytovou kartu bez ohledu na její druh.

Soudní dvůr v tomto ohledu zdůrazňuje, že karta trvalého pobytu může být vydána jen osobám, které již získaly pobytovou kartu rodinného příslušníka občana Unie a s občanem Unie v hostitelském členském státě nepřetržitě legálně pobývají po dobu pěti let, přičemž během této doby jsou osvobozeni od vízové povinnosti, což je spojeno s držením takové karty.

Soudní dvůr kromě toho připomněl, že cílem směrnice je zajistit postupné začlenění občanů Unie a jejich rodinných příslušníků rodiny, kteří nemají státní příslušnost žádného členského státu, do společnosti v hostitelském členském státě. Tento cíl by však byl ohrožen, pokud by nabytí práva trvalého pobytu rodinnými příslušníky občana Unie vedlo ke ztrátě osvobození od vízové povinnosti, na které měli nárok před nabytím tohoto práva trvalého pobytu.

Soudní dvůr má tudíž za to, že rodinný příslušník občana Unie, který nemá státní příslušnost žádného členského státu, ale který je držitelem karty trvalého pobytu, je osvobozen od povinnosti získat vízum ke vstupu na území členských států.

Soudní dvůr dále uvádí, že ustanovení použitelná na schengenský prostor výslovně stanovují, že neovlivňují svobodu pohybu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatuje, že směrnice se bez rozdílu použije na všechny členské státy, ať jsou již součástí schengenského prostoru, či nikoli, a že její ustanovení týkající se osvobození od vízové povinnosti nijak konkrétně neodkazuje na tento prostor.

Z toho vyplývá, že osvobození od vízové povinnosti stanovené touto směrnicí se vztahuje na rodinné příslušníky občana Unie, kteří jsou držiteli pobytové karty nebo karty trvalého pobytu jak tehdy, když jim byla taková karta vydána členským státem, který není součástí schengenského prostoru, tak tehdy, když jim byla vydána členským státem, který je součástí tohoto prostoru.

Soudní dvůr konečně konstatuje, že členské státy mohou podle směrnice vydat kartu trvalého pobytu jen osobám, které mají postavení rodinných příslušníků občana Unie. Vydání takové karty členským státem tedy znamená, že tento stát nutně předtím ověřil, že dotyčná osoba má toto postavení. Karta trvalého pobytu tudíž může jako taková prokázat, že její držitel má postavení rodinného příslušníka občana Unie. Z tohoto důvodu je držitel takové karty oprávněn vstoupit na území členského státu, aniž je nutné dodatečné ověření nebo odůvodnění jeho postavení jakožto rodinného příslušníka občana Unie.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

³ Bod 8 odůvodnění směrnice.